

Spor Yapan ve Yapmayan Çocuğa Sahip Ebeveynlerin Çocukları ile İletişimlerinin İncelenmesi

Neslişah AKTAŞ ÜSTÜN¹, Ezgi KARAALİ²

Özet

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 12.02.2021

Kabul Tarihi: 22.03.2021

Online Yayın Tarihi:

22.03.2021

Anahtar Kelimeler

Spor, İletişim, Çocuk,
Anne-Baba

Bu çalışmada spor yapan ve yapmayan çocuğa sahip ebeveynlerin çocukları ile olan iletişimlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma nicel araştırma olarak tasarlanmış olup toplamda 124 anne ve/veya baba gönüllü olarak katılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak Kahraman (2016) tarafından geliştirilen “Ebeveyn ve Çocuk İletişimi Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek 27 madde ve 5 alt boyuttan oluşmaktadır. Verilerin analizinde 95% güven aralığında Ki-kare ve çok yönlü varyans analizi (MANOVA) testi kullanılmıştır. Sonuç olarak mevcut çalışma ebeveyn ve çocuk iletişiminde çocuğun spor yapma durumunun pozitif bir farklılık yarattığını buna rağmen ebeveynin spor geçmişine sahip olmasının ise herhangi bir farklılık yaratmadığını göstermiştir

An Analysis of Parents Communication with Their Children Doing Sports or Not

Abstract

Article Info

Received: 12.02.2021

Accepted: 22.03.2021

Online Published:

22.03.2021

Keywords

Sports, Communication,
Child, Parent

Present study aimed to analyze parents' communication with their children who do sports or don't. The study was designed as a cross-sectional quantitative descriptive study and 124 parents voluntarily participated in the study. To collect data “Parent and children communication scale” was used. The scale was initially developed by Kahraman in 2016. The scale has 27 items and 5 factors. In the analysis of the data Chi Square and MANOVA were used in the 95% confidence level. In conclusion, present study showed that the child's sport status makes a positive difference in parent and child communication, however, the fact that the parent's sports background does not make any difference.

*Bu çalışma 18. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresinde (7-9 Kasım 2020) özet bildiri olarak sunulmuştur.

¹Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Hatay/Türkiye (aktas.neslisah@gmail.com)

²Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hatay/Türkiye (karaaliezgi@gmail.com)

Giriş

Türk Dil Kurumu iletişimi “duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılması, bildirişim, haberleşme, komünikasyon” olarak tanımlamaktadır (<https://sozluk.gov.tr/>). Fakat iletişim kavramı çok disiplinli bir yapıya sahiptir ve bu sebeple farklı alandan araştırmacılar kavramın farklı özelliklerini temele alan tanımlamalar yapmışlardır. Örneğin, iletişim, “iki kişiyi ilişki içine sokan psiko-sosyal bir süreç” (Cüceloğlu, 2002, s.55) olarak tanımlanabileceği gibi, “toplumun temelini belirleyen bir düzen, yönetsel yapının işleyişini sağlayan, kişisel davranışları görüntüleyen, etkisi altına alan bir araç veya teknik sosyal süreç olarak zorunlu bilim, sosyal ahenk amacıyla yapılması gereken bir sanat” (Sabuncuoğlu, 1982) şeklinde de tanımlanabilmektedir.

İnsan ilişkilerinin temeli iletişime dayanmaktadır (Yalçın, 2013). Nitekim kişinin yaşamının ilk evrelerinde sevilme, beslenme, korunma gibi ihtiyaçları yeteri kadar ve vaktinde karşılanırsa bireyde “temel güven duygusu” nun temeli atılmış olur. Bu durumun aksine ilgisiz, sevgisiz büyüyen, oyun dahi

oynanmayan, iletişim eksikliği olan ailelerde “temel güvensizlik duygusu” meydana gelir (Özcan, 1996). Bu nedenle ailede iletişimin önemi büyüktür. Çocuğun anne ve babayla kuracağı iletişim ne kadar kuvvetli, ne kadar sağlıklı olursa çocuk o denli kendini rahat ifade edebilen, girişimci, cesur, topluluğa uyum sağlayabilen bir kişiliğe sahip olur. Bu sebeple ebeveynlerin çocuklarına sıklıkla vakit ayırmaları ve çocukları iletişim becerileri konusunda bilinçlendirmeleri gerekmektedir (Lado ve Hart, 2002). Meadows ve ark. (2006)’ na göre: “kişinin içinde doğduğu büyüdüğü çevrenin özellikleri ve çevredeki bireylerle oluşan ilişkiler ile deneyimleri birçok yönden onun gelişimine etki etmektedir. Aile içerisinde mutluluk, üzüntü, korku, sevgi gibi hislerin aktarılması ancak kişilerarası etkileşim ile meydana gelir. Kişilik gelişiminin çok önem arz ettiği ve belli bir şekilde olduğu çocukluk yıllarında ebeveynlerin çocuklarına karşı sergiledikleri davranışlar önem kazanmaktadır.”

Ailelerin karmaşık yapısı göz önüne alındığında, teorisyenler, aileyi birey ele almaktan ziyade bir bütün olarak ele almaktadırlar, çünkü ailede çok çeşitli sosyal etkileşimler mevcuttur. Başka bir ifade ile ailede ki bireylerin kendini ifade ediş biçimleri, duygu ve düşünceleri farklı olsa da bu olgular ailevi rollerine göre düzenlenmektedir. Çünkü bir aile bireyden ziyade bütüne odaklanmaktadır. Bronfenbrenner (2005)’ in Süreç-Kişi-Bağlam-Zaman teorisine göre bir bireyin gelişimi, içerisinde bulunduğu çevreye ve çevresiyle etkileşimine göre şekillenmektedir. Bu etkileşimler proksimal süreçler olarak anılır ve zamansaldır. Bunu bir örnekle açıklamak gerekirse çocuğu spor yapmak isteyen bir ailede aile içi etkileşimler olacaktır. Çocuk yapmak isteyeceği spor dalı ile ilgili fikrini açıklayacak buna karşılık anne ve baba da fikrini beyan edecek ve çocuk için en uygun olan spor dalına karar kılınacaktır. Bu etkileşimler her konu hakkında oluşabilir ve bağlam ve zamana göre de değişiklik gösterebilir. Dahası hem çocuğun hem de ebeveynlerin gelişimine doğrudan etki edecektir.

İletişim süreci bireysel ve sosyal etkileşimler içerir (Tozoğlu ve Bayraktar, 2014). Aynı şekilde sporda, içerisinde birçok sosyal etkileşimi barındıran bir yapıya sahiptir (Chandler ve ark., 2002; Yiğit ve ark., 2015). Spor, toplumsal ilişkileri geliştirir, sosyal mesafeleri kısaltır. Çocuk ve gençlerin kendilerini daha doğru ve daha iyi ifade edebilmelerine katkı sağlar. Sportif yarışmaları sayesinde çocuklar akranları, antrenörleri, ebeveynleri ve öğretmenleri ile iletişim temelli sosyal ilişkiler kurarlar (Smith, 2003). Bu nedenle ebeveynler okul yaşından önce çocuklarının elinden tutup, spor salonlarına, yarışmalara, maçlara götürebilmelidir. Çocuklarıyla sağlıklı iletişim kurabilmelidirler. Çocuklarını önce izleyici olarak spora motive etmeli, spor yapan akran grupları izletilerek kendilerinin de sportif çalışmalar yapabileceği konusunda cesaret verilmelidir. Çocuk küçük yaşta spor yapmaya yönlendirilmeli ve spor faaliyetleri okul döneminde de devam ettirilmelidir. Bu açıdan bakıldığında anne babaların tutumları ile çocukların tutumları arasında çok büyük bir korelasyon vardır (Ocak ve ark., 2010).

Çocuk açısından aile, psikolojik, psikomotor ve fizyolojik gelişimin birincil temelidir (Evirgen, 2010). Çocuğun sporla tanışmasında anne ve babanın spor geçmişi de etkilidir. Geçmişte spor yapmış olan, sporla uğraşan ebeveynlerin çocukları daha fazla sporla tanıştırdıkları ve onları daha fazla spor yapmaya teşvik ettikleri de görülmektedir. Bu bağlamda ebeveynlerin sporla uğraşmış olmasının aile içi iletişimi de arttırdığını söyleyebiliriz. Anne baba tarafından spor yapmaya teşvik edilen çocukların daha sağlıklı bir sosyalleşme süreci geçirdikleri, yaşamları boyunca daha fazla başarı gösterdikleri görülmektedir (Dever,

2010). Dolayısıyla mevcut araştırmada spor yapan ve yapmayan çocuğa sahip ebeveynlerin çocukları ile olan iletişimlerini incelenmiştir. Bu doğrultuda daha detaylı bilgiler elde edebilmek için aşağıdaki çalışma sorularının cevapları aranmıştır:

1. Ebeveynlerin kişisel özellikleri çocukları spora yönlendirme de bir farklılık yaratmakta mıdır?
2. Çocuğun spor yapıyor olması, ebeveynlerinin çocuğu ile olan iletişimde bir farklılık yaratmakta mıdır?
3. Ebeveynlerin spor geçmişi onların çocukları ile olan iletişimlerinde farklılık yaratmakta mıdır?

Materyal ve Yöntem

Araştırma Modeli

Çalışma nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeline göre desenlenmiştir. Tarama modeli, bir grubun belirli özelliklerini belirlemek için verilerin toplanmasını amaçlayan çalışmalardır (Büyüköztürk ve ark., 2008).

Araştırma Grubu

Çalışmada katılımcılar iki gruptan oluşmaktadır. Birinci grupta tesadüfi örneklem yöntemi ile seçilen 46 ebeveyn (Ortyaş = 44.26 ± 7.75) yer almaktadır. Bu grupta yer alan velilerin çocukları lisanslı olarak spor yapmamaktadır. Diğer grupta ise amaçsal örnekleme yöntemi ile seçilen 78 ebeveyn (Ortyaş = 44.44 ± 6.50) yer almaktadır. Bu ebeveynlerin çocukları Hatay Altın Vuruş Karate ve Spor Kulübünde lisanslı olarak spor yapmaktadırlar. Katılımcıların genel özelliklerinin dağılımları Tablo 1’de yer almaktadır.

Verilerin Toplanması

Çalışmada veriler araştırmacı tarafından katılımcılar ile yüz yüze görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Katılımcılara çalışma ile ilgili bilgilendirme yapılmış ve katılım gönüllülük esasında gerçekleşmiştir. Çalışmaya katılmaya gönüllü olanlardan uygulamaya geçmeden önce bilgilendirilmiş gönüllü onam formu toplanmıştır. Katılımcıların veri toplama aracını doldurmaları takribi 10 dakika tutmuştur.

Ebeveyn ve Çocuk İletişimi Ölçeği

Ebeveynin çocuğuyla olan iletişim kalitesini ölçmeyi amaçlayan ölçeğin 27 maddesi ve beş alt boyutu vardır. Bu boyutlar “paylaşımaya açık olma”, “engelsiz dinleme”, “saygı/kabul”, “duyarlılık” ve “problem çözme”dir. Paylaşımaya açık olma boyutunu 11, 13, 14, 21. maddeler, engelsiz dinleme boyutunu 2, 8, 10, 15, 27. maddeler, saygı-kabul boyutunu 5, 9, 16, 18, 20, 22, 23. maddeler, duyarlılık boyutunu 6, 12, 17, 24, 25, 26. maddeler, problem çözme boyutunu ise 1, 3, 4, 7 ve 19. maddeler oluşturmaktadır. 5’li Likert tipi şeklinde “her zaman”, “sıklıkla”, “bazen”, “ara sıra” ve “hiçbir zaman” olarak değerlendirilen ölçekte alınan yüksek puan, ebeveynin çocuğuyla iletişim düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir. Engelsiz dinleme boyutunun maddeleri ters puanlanmaktadır (Kahraman, 2016).

Verilerin Analizi

Çalışmada elde edilen verilerin değerlendirilmesinde öncelikle ölçekte yer alan tüm maddeler için Cronbach’ s Alpha iç tutarlık katsayısı hesaplanmıştır. Buna göre hesaplanan iç tutarlık katsayısı .902 (N=27) şeklindedir. Daha sonra verilerin dağılımları basıklık ve çarpıklık değerleri incelenerek tespit edilmiştir. Çalışmada istatistik testi olarak 95% güven aralığında Ki-kare ve çok yönlü varyans analiz testi (MANOVA) kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde istatistiksel analizler neticesinde elde edilen verilere ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Kişisel Bilgilerinin Dağılımı

	1. Grup	P değeri	2. Grup	P değeri
Cinsiyet				
Kadın	N=28 (60.9%)	.140	N=48 (61.5%)	.042
Erkek	N=18 (39.1%)		N=30 (38.5%)	
Eğitim Düzeyi				
İlk veya ortaokul	N=34 (73.9%)	.000	N=15 (19.2%)	.000
Lise	N= 11 (23.9%)		N=18 (23.1%)	
Üniversite ve üstü	N=1 (2.2%)		N=45 (57.7%)	
Spor Geçmişi				
Lisanslı Sporcu	N=2 (4.3%)	.000	N=51 (65.4%)	.007
Yok	N=44 (95.7%)		N=27 (34.6%)	

P değeri ki-kare analizi ile belirlenmiştir

Analiz sonuçlarına göre birinci grupta yer alan velilerin 60.9%' u (N=28) kadın katılımcılardan oluşurken, ikinci gruptaki velilerin 61.5%' i (N=48) kadındır. Birinci grupta yer alan katılımcıların eğitim düzeyleri incelendiğinde 73.9%' nun (N=34) ilk veya ortaokul mezunu olduğu buna karşılık 2.2%' sinin (N=1) üniversite mezunu olduğu anlaşılmaktadır. İkinci grupta yer alan katılımcıların ise 57.7%' si (N=45) üniversite mezunu iken, 19.2%' si (N=15) ilk veya ortaokul mezunudur. Birinci grupta yer alan velilerin 4.3%' si (N=2) lisanslı olarak bir spor geçmişine sahipken, ikinci gruptaki velilerin 65.4%' ü (N=51) lisanslı spor geçmişine sahiptir.

Tablo 2. Çocukların Spor Yapma Durumuna Ebeveynlerin Çocukları ile Olan İletişimleri

İletişim Alt Boyutları	Çocuğunuz Spor yapıyor mu?	N	Ort.	Std. Sapma
Paylaşım Açık Olma	Evet	78	1.81	0.73
	Hayır	46	2.10	0.85
	Toplam	124	1.92	0.78
Engelsiz Dinleme	Evet	78	2.77	0.74
	Hayır	46	2.95	0.90
	Toplam	124	2.84	0.80
Saygı / Kabul	Evet	78	1.45	0.53
	Hayır	46	1.63	0.68
	Toplam	124	1.52	0.59
Duyarlılık	Evet	78	1.66	0.50
	Hayır	46	1.96	0.75
	Toplam	124	1.77	0.62
Problem Çözme	Evet	78	1.65	0.55
	Hayır	46	1.94	0.72
	Toplam	124	1.76	0.63

N=Frekans değeri, Ort= Ortalama, Std.Sapma= Standart sapma

Ebeveynlerin çocukları ile olan iletişimlerinde, çocukların spor yapıp yapmama durumunun ebeveyn-çocuk iletişimine ortak etkisinin istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı tespit edilmiştir Wilk's $\lambda = .925$, $F(5-118) = 1.911$; $p = .098$, kısmi $\eta^2 = .075$. İletişim ölçeğinde yer alan her bir alt boyut için Bonferroni düzeltmesi uygulanarak .010 anlamlılık düzeyinde yapılmış olan bağımsız örneklem t testi sonuçlarına göre ise çocukların spor yapıp yapmamaları duyarlılık alt boyutunda anlamlı bir farklılık yaratırken ($p = .010$), diğer alt boyutlarda herhangi bir farklılık yaratmamıştır (sırasıyla $p = .046, .238, .126, .015$; $p > .010$).

Tablo 3. Spor Geçmişine Sahip Olup Olmama Durumuna Göre Ebeveynlerin Çocukları ile Olan İletişimleri

İletişim Alt Boyutları	Ebeveyn Spor Geçmişi	N	Ort.	Std. Sapma
Paylaşım Açık Olma	Yok	95	1.96	0.81
	Lisanslı sporcu	29	1.83	0.71
	Toplam	124	1.93	0.79
Engelsiz Dinleme	Yok	95	2.86	0.81
	Lisanslı sporcu	29	2.78	0.81
	Toplam	124	2.84	0.81
Saygı / Kabul	Yok	95	1.54	0.61
	Lisanslı sporcu	29	1.46	0.58
	Toplam	124	1.52	0.60
Duyarlılık	Yok	95	1.79	0.65
	Lisanslı sporcu	29	1.71	0.56
	Toplam	124	1.77	0.63
Problem Çözme	Yok	95	1.83	0.66
	Lisanslı sporcu	29	1.56	0.50
	Toplam	124	1.76	0.64

N=Frekans değeri, Ort= Ortalama, Std.Sapma= Standart sapma

Ebeveynlerin çocukları ile olan iletişimlerinde, anne ve babaların sporcu geçmişine sahip olup olmama durumunun çocukları ile olan iletişimlerine ortak etkisinin istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı tespit edilmiştir $Wilk's \lambda = .955$, $F(5-118) = 1.112$; $p = .358$, kısmi $\eta^2 = .045$. İletişim ölçeğinde yer alan her bir alt boyut için Bonferroni düzeltmesi uygulanarak .010 anlamlılık düzeyinde yapılmış olan bağımsız örneklem t testi sonuçlarına göre ise katılımcıların sporcu geçmişine sahip olup olmaları hiç bir alt boyutta anlamlı farklılık yaratmamıştır (sırasıyla $p = .448, .644, .508, .547, .048$; $p > .010$).

Tartışma ve Sonuç

Mevcut araştırma spor yapan ve yapmayan çocuğa sahip ebeveynlerin çocukları ile olan iletişimlerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda katılımcıların genel özelliklerine dair tanımlayıcı analiz sonuçları incelendiğinde çocuğu spor yapmayan ebeveynlerin 95.7%' sinin lisanslı spor geçmişi olmadığı anlaşılmaktadır. Ayrıca bu grubun çoğunluğunun eğitim düzeyi ilk veya ortaokul (73.9%) seviyesindedir. Tam tersi yönde çocuğu spor yapan ebeveynlerin çoğunluğu (65.4%) lisanslı bir spor geçmişine ve üniversite veya daha üstü bir mezuniyete (57.7%) sahiptir. Ki kare test sonuçları bu dağılımın istatistiksel açıdan anlamlı olduğunu göstermiştir. Yani spor geçmişi olan ve en az üniversite mezuniyetine sahip ebeveynler çocuklarını daha fazla spora yönlendirmektedir. Bu hususta Güven ve Öncü (2006) "çocukların beden eğitimi ve spor aktivitelerine katılımı, büyük ölçüde anne-babalarının konuya olan bakış açısıyla ilgilidir. Ailelerin bu konudaki yaklaşımı, çocuklarının bu aktivitelere katılıp katılmamaları noktasında neredeyse en belirleyici unsurdur. Bazı aileler, beden eğitimi ve sporun çocuk gelişimi ve sosyalleşme süreci üzerindeki olumlu etkisinin bilincinde olup çocuklarının bu aktivitelere katılımını desteklerken çoğu aile ise; çocuklarının bu faaliyetlere katılımına sıcak bakmamaktadır" der. Başka bir çalışmada ise Çağlayan ve ark. (2004) spor yapan çocukların ailelerinin eğitim düzeyinin spor yapmayan çocukların ailelerine oranla daha yüksek olduğunu ifade etmiştir. Güncel çalışmalarda da ebeveynlerin spor geçmişine sahip olmalarının ve/veya spor yapmalarının çocukları spora yönlendirme de etkili olduğunu göstermiştir. Örneğin Gökçe ve ark. (2019) yaptıkları çalışmalarında çocuklarını spora gönderen velilerin kendilerinin de fiziksel olarak aktif oldukları sonucunu ortaya koymuşlardır. Benzer şekilde Yüksel (2019)' de çalışmasında spor yapan ebeveynlerin çocuklarını daha çok spora yönlendirdiklerini ifade etmiştir.

Mevcut çalışma bulguları çocuğun spor yapıyor olması durumunun ebeveynlerinin onunla olan iletişimde daha duyarlı oldukları sonucunu ortaya çıkartmıştır (Tablo 2). Başka bir ifadeyle spor yapan çocuğa sahip anne ve babalar, çocukları ile olan iletişimlerinde daha duyarlıdır. Araştırmacılara göre spor, aile ve çocuk iletişimde eşsiz bir yere sahiptir (Dorsch ve ark., 2015) ve spor yapan çocuğa sahip ebeveynlerin pozitif geri dönütleri çocukların spor yaşantılarına da olumlu katkı sağlamaktadır (Gershgoren ve ark., 2011). Dolayısıyla spor, ebeveynleri ve çocuk arasında hakkında konuşulabilecek doğal bir konu haline gelmektedir. Bu durum da ebeveyn ile çocuk arasındaki iletişimi arttırmaktadır. Bu görüşü destekler nitelikte Holt ve ark. (2008)'da yarışmalar sırasında ebeveynlerin çocuklarına karşı daha duyarlı olduklarını ve daha fazla duygudaşlık gösterdiklerini belirtmiştir. Dolayısıyla çalışmamızda ortaya çıkan bu sonucun hem literatür ile hem de Bronfenbrenner (2005)' in süreç-kişi-bağlam-zaman teorisi ile uyumlu olduğu söylenebilir.

Araştırma bulgularına göre ebeveynlerin spor geçmişine sahip olup olmama durumu çocukları ile olan iletişimlerinde herhangi bir farklılık yaratmamaktadır (Tablo 3). Başka bir ifade ile ailede anne veya babanın geçmişte lisanslı olarak spor yapmış olmaları çocukları ile olan iletişimlerini olumlu veya olumsuz şekilde etkilememektedir. Bu durumun nedeninin ailelerin hiyerarşik yapısı ile alakalı olabileceği düşünülmektedir. Nitekim bir ailede hiyerarşik yapı roller ile belirlenmiştir. İlişkilerde sınırların keskin hatlarla belirlendiği ailelerde bu hiyerarşi daha güçlüdür, esnek sınırları olan aileler ise daha demokratiktir ve çocuklar daha fazla söz sahibidir. Yine de bu düşüncenin doğruluğunun ampirik ve nitel çalışmalarla desteklenmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak mevcut çalışma ebeveyn ve çocuk iletişimde çocuğun spor yapma durumunun pozitif bir farklılık yarattığını buna rağmen ebeveynin spor geçmişine sahip olmasının ise herhangi bir farklılık yaratmadığını göstermiştir. Unutulmamalıdır ki ailede spor gibi doğasında birçok farklı unsur barındıran ve üzerinde görüş paylaşımı olacak ortak bir konunun olması Bronfenbrenner (2005)'in Süreç-Kişi-Bağlam-Zaman teorisinde de belirttiği üzere ebeveyn ile çocuk iletişimini doğal olarak arttıracaktır.

Öneriler

Mevcut çalışma her ne kadar ebeveyn ve çocuk iletişimde sporun rolünü gösteren bulgular içerse de çeşitli sınırlıklara sahiptir. Bu sınırlıklardan birincisi cinsiyet faktörünün incelenmemesidir. Çünkü anne ile kız çocuğunun ve baba ile de erkek çocuğunun iletişimleri farklılık gösterebilmektedir (Bireda ve Pillay, 2018). İkinci sınırlık ise katılımcı sayısından dolayı ileri düzey karşılaştırmaların yapılamamış olmasıdır. Bu durumda spor yapan ebeveyn ve spor yapan-yapmayan çocuk ile spor yapmayan ebeveyn ve spor yapan-yapmayan çocuk karşılaştırması yapılamamıştır. Dolayısıyla gelecekte yapılacak çalışmalarda farklı araştırma gruplarında bu sınırlıkların minimize edilerek tasarlanması ebeveyn ve çocuk iletişimde sporun rolünü daha kapsamlı ortaya koyacaktır.

Kaynaklar

- Amman, M. T. (2000). Spor sosyolojisi. İkizler, H. C. (Ed.). Sporda sosyal bilimler. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Bireda, A. D., Pillay, J. (2018) Perceived parent-child communication and well-being among Ethiopian adolescents. *International Journal of Adolescence and Youth*, 23(1), 109-117.

- Bronfenbrenner, U. (2005). Bioecological theory of human development. Bronfenbrenner, E. (Ed.). Making human being human: Bioecological perspectives on human development (s. 3015). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2008). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi.
- Chandler, T., Cronin, M., Vamplew, W. (2002). Sport and physical education: The key concepts. London: Routledge.
- Cüceloğlu, D. (2002). İletişim donanımları (2. Baskı). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Çağlayan, A., Çalık, F., Sivrikaya, K., Kahveci, M. (2004). 12-15 yaş grubu spor yapan öğrencilerle spor yapmayan öğrencilerin okul başarıları yönünden karşılaştırılması. 10. ICHBER-SD Avrupa Kongresi / SBD 8. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, 17-20 Kasım 2004, Antalya.
- Dever, A. (2010). Spor sosyolojisi tarihsel ve güncel boyutlarıyla spor ve toplum. İstanbul: Başlık Yayın Grubu.
- Dorsch, T. E., Smith, A. L., Wilson, S. R., McDonough, M. H. (2015). Parent goals and verbal sideline behavior in organized youth sport. *Sport, Exercise, and Performance Psychology*, 4(1), 19-35.
- Evirgen, N. (2010). Aile içi örüntülerin çocukların algıları açısından incelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Gershgoren, L., Tenenbaum, G., Gershgoren, A., Eklund, R. C. (2011). The effect of parental feedback on young athletes' perceived motivational climate, goal involvement, goal orientation, and performance. *Psychology of Sport and Exercise*, 12, 481-489.
- Gökçe, H., Keçeci, K., Yıldız, A. (2019). Ailelerin çocuklarını spora gönderme sebeplerinin belirlenmesi: Pilot çalışma. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14(2), 356-366.
- Güven, Ö., Öncü, E. (2006). Beden eğitimi ve spora katılımında aile faktörü. *Aile ve Toplum*, 3(10), 81-90.
- Holt, N. L., Tamminen, K. A., Black, D. E., Sehn, Z. L., Wall, M. P. (2008). Parental involvement in competitive youth sport settings. *Psychology of Sport and Exercise*, 9, 663-685.
- Kahraman, S. (2016). Ebeveynin üstün yetenekli çocuğuyla iletişimini geliştirmeye yönelik psiko/eğitim programının etkisinin incelenmesi (Doktora Tezi). Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, İstanbul.
- Lado, W., Hart, C. H. (2002). Sequences in the development of competent play with peers: Social and social pretend play. *Developmental Psychology*, 69(5), 31-38.
- Ocak, Y., Keskin, V., Tortop, Y., Gölünük, S. (2011). Çocuklarını yaz spor okullarına gönderen ailelerin sosyo-ekonomik durumları ve beklentileri. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 13-22.
- Özcan, A. (1996). Hemşire-hasta ilişkisi ve iletişim (1. Baskı). İzmir: Bassaray Basımevi.
- Meadows, S. O., Brown, J. S., Elder, G. H. (2006). Depressive symptoms, stress, and support: Gendered trajectories from adolescence to young adulthood. *Journal of Youth and Adolescence*, 35.

- Sabuncuoğlu, Z. (1982). Endüstriyel davranışlar. Bursa: Uludağ Üniversitesi İ.T.İ.A İşletme Fakültesi Yayını.
- Smith, A. (2003). Peer relationships in physical activity contexts: A road less traveled in youth sport and exercise psychology research. *Psychology of Sport and Exercise*, 4(1), 25-39.
- Tozoğlu, E., Bayraktar, G. (2014). Effects of sports on communication skills: A research on teacher candidates. *Research on Humanities and Social Sciences*, 4(2), 68-74.
- Türk Dil Kurumu (TDK). Güncel Türkçe Sözlük. <https://sozluk.gov.tr/>
- Yalçın, H. (2013). Anne-çocuk iletişimi eğitiminin etkileri. *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 28, 179-194.
- Yüksel, M. (2019). Ailenin spora katılımı ile çocuklarının elit spora yönelmesi arasındaki ilişki. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 9(2), 319-326.
- Yiğit, S., Dalkılıç, M., Gürkan, A. C., Acar, E., Ulukan, H., Esenkaya, A. (2015). Examination of wrestlers' communicative skills according to some variables. *Journal of Health, Sport and Tourism*, 6(1), 5-9.

Makale Alıntısı

Aktaş Üstün, N., & Karaali, E. (2021). Spor Yapan ve Yapmayan Çocuğa Sahip Ebeveynlerin Çocukları ile İletişimlerinin İncelenmesi [An Analysis of Parents Communication with Their Children Doing Sports or Not], *Spor Eğitim Dergisi*, 5 (1), 63-70.

Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.